

Основні характеристики						
Назва українською мовою	Поліфонічні основи композиторського мислення					
Назва англійською мовою	Polyphonic bases of composer's thinking					
Код	02 «Культура і мистецтво»					
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»					
Освітня програма	Освітньо-наукова					
Рівень освіти	третій					
Рік навчання	третій					
Форма навчання	денна					
Кількість годин / кредитів ЕСТ8	90/3					
Розподіл годин за видами занять			Практич. занят. (семінари)	Лабор. заняття (комп'ют. практ.)	Індив. заняття	СРС
	Години	Лекції	-	-	-	60
Контрольні заходи	Екзамен	Залік	МКР (вказати кількість)	РГР, РР, ГР (вказати кількість)	ДКР (вказати кількість)	Реферат (вказати кількість)
	-	+	3	-	-	-
Статус дисципліни / кредитного модуля	нормативний					
Мова викладання	українська					
Кадрове забезпечення						
Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра теорії музики та композиції					
Викладач (лекційні заняття)	Завгородня Галина Федорівна					
Е-mail та інші контакти викладача	galina.zavgorodnyaya@gmail.com +38(098)980-30-93 +38(050)251-67-86					
Викладач (практичні/ лабораторні заняття)	Завгородня Галина Федорівна					
Е-mail та інші контакти викладача	galina.zavgorodnyaya@gmail.com +38(098)980-30-93 +38(050)251-67-86					
Цілі та предметні результати навчання						
Цілі дисципліни	<p>Розкрити суть основ теорії і історії народження та еволюції поліфонічного багатоголосся, з особливим підкресленням його яскравих художньо-виразних можливостей. Комплексно розкрити основні композиційні прийоми показу та розвитку тематичного матеріалу в поліфонії, особливості поліфонії як типу фактури, розвинути поліфонічне мислення на основі написання творів і аналізу поліфонічної музики різноманітних жанрів від конкретних поліфонічних зразків ранньої, класичної і сучасної музики в аспектах характерних рис епохи і стилю.</p>					

Компетентності	<p>1). зрозуміння принципів взаємодії багатоголосся, поліфонії та контрапункту, шляхом пізнання полісемічні цих понять.</p> <p>2). свідоме сприйняття та втілення (інтерпретація) різноманітних проявів поліфонії (як окремих прийомів та поліфонічних форм в музичному творі) в музиці різних епох та стилів, різних жанрів та форм.</p> <p>3). розширення слухового запасу у галузі поліфонічної літератури різних жанрів та форм, з особливим акцентом на фортепіанні, камерні, оркестрові, вокальні, вокально-симфонічні жанри, тобто спираючись на різноманітність жанрів.</p> <p>4) розбиратися, аналізувати, вільно орієнтуватися в поліфонічному творі, вміти не тільки відповідно стилістично виконувати поліфонічний твір, але й коментувати його.</p> <p>5) визначення шляхів використання теоретичних знань і практичних навичок у професійній діяльності аспіранта.</p> <p>6) орієнтування в історичному та теоретичному ракурсах, торкаючись як питань загально-культурного плану, фольклорних традицій, так і вивчення окремих монографічних тем поліфонічного мистецтва композиторів.</p> <p>є) знайомство з великими надбаннями української поліфонії.</p>				
Здатності	<p>а) здобути навички поліфонічного аналізу.</p> <p>б) здобути навички «поліфонічного виконавства».</p> <p>в) теоретично засвоїти поліфонічні прийоми, що пройшли випробування часом і зберегли актуальність до наших днів.</p> <p>г) накопичувати поліфонічний репертуар з використанням теоретичних знань і практичних вмінь у професійній діяльності</p>				
Результати навчання	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="215 1220 375 1691">Знання</td> <td data-bbox="375 1220 1476 1691"> <ul style="list-style-type: none"> – опанування складними „таємницями” поліфонічного аналізу – своєрідної поліфонічної інтерпретації музики, що стосується різноманітних зв’язків поліфонії з будь-якими аспектами художньої форми музичних творів в складних багатоаспектних синтезуючих поєднаннях і спрямуваннях музичного мислення, що повинен розуміти сучасний музикознавець і виконавець, що не деталізується в такій мірі на інших факультетах. – опанування поліфонічними технологіями традиційного вивчення засобів контрапунктування, імітації у всіх їх формах в строгому й вільному стилях; – оперування аналітичними навичками, що спонукають аспірантів проникнути в складні професійні задачі розуміння зовнішньо прихованих „таємниць” стратегії сучасного музичного мислення. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="215 1691 375 2069">Вміння</td> <td data-bbox="375 1691 1476 2069"> <ul style="list-style-type: none"> – закріпити теоретичні знання за допомогою окремих практичних вправ. – диференціювати стильові показники поліфонічних творів різних історичних епох; – створювати власні стильові моделі поліфонічного багатоголосся; – написати фугу – як твір поліфонічної форми, що синтезує, інтегрує й зосереджує в собі всі моменти поліфонічної техніки письма; – аналізувати та вільно орієнтуватися у поліфонічному творі. </td> </tr> </table>	Знання	<ul style="list-style-type: none"> – опанування складними „таємницями” поліфонічного аналізу – своєрідної поліфонічної інтерпретації музики, що стосується різноманітних зв’язків поліфонії з будь-якими аспектами художньої форми музичних творів в складних багатоаспектних синтезуючих поєднаннях і спрямуваннях музичного мислення, що повинен розуміти сучасний музикознавець і виконавець, що не деталізується в такій мірі на інших факультетах. – опанування поліфонічними технологіями традиційного вивчення засобів контрапунктування, імітації у всіх їх формах в строгому й вільному стилях; – оперування аналітичними навичками, що спонукають аспірантів проникнути в складні професійні задачі розуміння зовнішньо прихованих „таємниць” стратегії сучасного музичного мислення. 	Вміння	<ul style="list-style-type: none"> – закріпити теоретичні знання за допомогою окремих практичних вправ. – диференціювати стильові показники поліфонічних творів різних історичних епох; – створювати власні стильові моделі поліфонічного багатоголосся; – написати фугу – як твір поліфонічної форми, що синтезує, інтегрує й зосереджує в собі всі моменти поліфонічної техніки письма; – аналізувати та вільно орієнтуватися у поліфонічному творі.
Знання	<ul style="list-style-type: none"> – опанування складними „таємницями” поліфонічного аналізу – своєрідної поліфонічної інтерпретації музики, що стосується різноманітних зв’язків поліфонії з будь-якими аспектами художньої форми музичних творів в складних багатоаспектних синтезуючих поєднаннях і спрямуваннях музичного мислення, що повинен розуміти сучасний музикознавець і виконавець, що не деталізується в такій мірі на інших факультетах. – опанування поліфонічними технологіями традиційного вивчення засобів контрапунктування, імітації у всіх їх формах в строгому й вільному стилях; – оперування аналітичними навичками, що спонукають аспірантів проникнути в складні професійні задачі розуміння зовнішньо прихованих „таємниць” стратегії сучасного музичного мислення. 				
Вміння	<ul style="list-style-type: none"> – закріпити теоретичні знання за допомогою окремих практичних вправ. – диференціювати стильові показники поліфонічних творів різних історичних епох; – створювати власні стильові моделі поліфонічного багатоголосся; – написати фугу – як твір поліфонічної форми, що синтезує, інтегрує й зосереджує в собі всі моменти поліфонічної техніки письма; – аналізувати та вільно орієнтуватися у поліфонічному творі. 				

Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)	<p>У структурно-логічній схемі дисципліна «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо- кваліфікаційного рівня бакалавр і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, та основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх фахівців.</p>
Зміст дисципліни (перелік тем)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття поліфонії, її види. Система поліфонічного багатоголосся. Виразові та формоутворюючі можливості поліфонії. Історичний огляд розвитку поліфонії від XIX ст. до сьогодення. 2. Поліфонія як склад. Взаємозв'язок мелодичних ліній, закономірності узгодження голосів; роль гармонічного фактору в поліфонічному багатоголоссі. Принципи контрасту і єдності в поліфонії. 3. Мелодія. Закономірності структури мелодичних побудов. Параметри мелодії (звуковий рельєф, метроритміка, ладотональний фактор та інш. Мелодія строгого й вільного стилів. 4. Двоголосся. Поняття контрапункту. Простий контрапункт. 5. Поняття складного контрапункту. Контрапунктичні техніки. Вертикально-, горизонтально-, подвійно-рухомий контрапункти. Контрапунктичні обертання. 6. Поняття імітації, її види. Імітаційна техніка у двоголоссі. Прості імітації. 7. Канонічна імітація: поняття, техніка, виконання. Техніка вертикально-рухомого контрапункту в імітаціях. 8. Поліфонічне-триголосся, чотириголосся. Простий контрапункт. Складний контрапункт. 9. Імітація у триголоссі, чотириголоссі. 10. Вільний стиль-загальна характеристика у дво- триголоссі та чотириголоссі 11. Фуга. Загальні відомості про будову, Види композиції. Історичний огляд еволюції фуґи. 12. Поняття теми поліфонічного твору. Види тем, будова. 13. Відповідь та протискладання та їх види. Інтермедії та їх значення. 14. Інтермедії- їх функції та тематичний склад. 15. Побудова експозиційної частини простої однотемної фуґи. 16. Розвиваюча частина фуґи. Засоби та принципи розвитку, композиційні особливості. 17. Заклучна частина фуґи. 18. Фуґа на 2, 3,4 голосів. Подвійні й потрійні фуґи. Жанрові різновиди фуґи.
Література основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс., Л., 1963. 2. Григорьев С., Мюллер Т. Учебник полифонии. 4-е изд. – М., 1985. 3. Дмитриев А. Полифония как фактор формообразования.. Л., 1062. 4. Евдокимова Ю.К. Музыка эпохи Возрождения. XV век. История полифонии: вып 2-А. – М., 1989. 5. Евдокимова Ю. Учебник полифонии. М., 2000. 6. Задерацкий В. Полифония в инструментальных произведениях Д.Шостаковича. М., 1969. 7. Задерацкий В. Полифония позднего Стравинского; вопросы интервальной и ритмической плотности, стилистического синтеза. – В кн.: Музыка и современность, вып.9.М., 1975. 8. Золотарев В. Фуґа. Руководство к практическому изучению. – М., 1965. 9. Мюллер Т. Полифония. – М., 1989. 10. Павлюченко С. А. Практическое руководство по контрапункту строгого письма. – Л., 1963. 11. Павлюченко С. Руководство к практическому изучению основ инвенционной полифонии. – М., 1953. 12. Протопопов В. Западноевропейская музыка XVII – первой четверти XIX века. История полифонии: вып.3. – М., 1986

	<p>13. Пясковський І.Б. Поліфонія. Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів. – К., 2003.</p> <p>14. Скребков С. Учебник полифонии. 4-е изд. – М., 1982.</p> <p>15. Танеев С. Подвижной контрапункт строгого письма. 2-е изд. М., 1956.</p> <p>16. Хомінський Й. Історія гармонії та контрапункту: Том другий: Доба Відродження. – К., 1979.</p> <p>17. Южак К. Некоторые вопросы современной теории сложного контрапункта. // Вопросы теории и эстетики музыки. Вып.4. – Л., 1965.</p> <p>18. Южак К. О природе и специфике полифонического мышления. // Полифония / сост. К.Южак. – 1975.</p>
--	--

Література	<i>Загальна кількість – 29</i>
-------------------	--------------------------------

Технічне забезпечення	<p><i>Музичний інструмент</i></p> <p><i>Комп'ютерні мережеві засоби</i></p> <p><i>Відтворювальна музично-технічна апаратура</i></p> <p><i>Аудіо- та відеоприлади</i></p>
------------------------------	--

Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу	
<i>Правила взаємодії</i>	<p>Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності ОНМА імені А.В. Нежданової» та «Положення про академічну доброчесність ОНМА імені А.В. Нежданової»</p> <p><i>Додатково:</i> Політика співпраці</p> <p>Співпраця студентів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді кожний студент захищає самостійно. Взаємодія студентів під час іспиту / тестування категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів ОНМА імені А.В. Нежданової щодо академічної доброчесності.</p>

<i>Додаткова інформація</i>	<p>Навчальна програма дисципліни «Поліфонічні основи композиторського мислення», ухвалена Вченою радою ОНМА імені А.В. Нежданової (протокол №2 від 11.09.2019).</p> <p>Робоча програма кредитного модуля «Поліфонічні основи композиторського мислення», розроблена професором каф. теорії музики та композиції ОНМА імені А.В. Нежданової Завгородньою Г.Ф. та ухвалена науково-методичною комісією ОНМА імені А.В. Нежданової (протокол №1 від 25.09.2019).</p>
-----------------------------	---

